

Maliye İhtiyatı Haciz Silahını Çekti

Vergi Bülteni

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseydenetim.com.tr

KONSEY
VERGİ - DENETİM - DANIŞMANLIK

1. Önsöz

Vergi kanunlarında yapılan sıkça değişikliklerden çoğu meslek mensubumuz sürekli yakındır. Kanunlarımız adeta yamalı bohçaya döndü. Özellikle, son yıllarda iş öyle hale geldi ki ibare değişikliği adı altında, kanundaki sözcükler bile değiştirilir hale geldi. Bu da çoğu zaman işleri çıkılmaz hale getirebiliyor.

Ancak, vergi mevzuatımızda yer alan iki usul kanunundan birisi olan, amme alacaklarının ne şekilde tahsil edileceğine dair usul kanunu öyle değil. Bu kanun diğerlerinin aksine, ülkede bunca değişikliğe rağmen, çok fazla değişmeden 70 yılı aşkın bir süredir ayakta kalmayı başardı.

O yüzden bu kanunda kullanılan dil günümüz Türkçesine bir hayli uzak, adeta Osmanlıca yazılmış gibi geliyor. Vergi kanunlarını anlamak zaten zordur, bir de 70 yıl önce kullanılan dille yazılmış olması anlaşılmasını iyice zorlaştırıyor. İster istemez yaptığımız açıklamalarda, biz de bu terminolojiyi kullanmak zorunda kalıyoruz.

2. İhtiyati Haciz Uygulaması Mükellefi Köşeye Sıkıştırır

Bilindiği üzere, idarece ikmalen ve re'sen yapılan tarhiyatlarda, mükellefin dava açması durumunda tahsilata ilişkin tüm işlemler durur. Mükellef, idarenin vergi borcu iddiasına yönelik olarak ödeme yapma zorunluluğundan, dava açması durumunda kurtulur. Davayı kazanması durumunda zaten ödeme yapmaz, ancak davayı kaybederse ödeme yapmak zorunda kalır.

Fakat, bu durumun bir istisnası vardır: Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 13. maddesinde düzenlenmiş olan İhtiyati Haciz. Bu maddede 7 bent halinde sayılmış bulunan, kamu alacağının tahsilini tehlikeye düşürecek durumlar varsa, mükellefin mal varlığında ihtiyaten hacze gidilebilmektedir. Bu uygulama mükellefin ticari hayatını son derece zorlaştıran, hatta bazen işine son verip, iflas etmesine neden olan bir uygulama olduğu için çok nadiren başvurulur.

3. Maliye Uygulamayı Yeniden Canlandırıyor

Yukarıda bahsettiğimiz meşhur 13. maddenin 1. bendi uyarınca ihtiyati haciz uygulanabilmesi için, vergi incelemesine yetkili memurların, ilgili Kanunun 9. maddesinde belirtilen durumlar çerçevesinde bir kamu alacağının tespiti amacıyla gerekli işlemlere başlaması ve belirlenen tutar üzerinden teminat talep etmesi gerekir. Ancak, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 27/05/2022 tarihli kararı uyarınca, vergi incelemesi tamamlandıktan ve inceleme raporu vergi dairesine iletdikten sonra bu bende dayanarak ihtiyati haciz kararı alınmıyor.

13 Ağustos 2024 Tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği'nde yapılan değişiklikle; Maliye bu defa 13. maddenin 1. bendi haricinde kalan 2'den 7'ye kadar olan diğer bentlerindeki gerekçelerden herhangi birinin bulunması halinde ihtiyati haciz uygulanabileceği konusunda adım attı.

Özetleyecek olursak, 13. maddede ihtiyati haciz uygulayabilmek için 7 kapı vardı, Danıştay bunlardan birisini kapatmıştı, şimdi maliye 6 kapı daha var, onlardan girer ihtiyaç duyduğum durumlarda ihtiyati haczi uygulamam diyor.

Biz buradan tüm ilgililere duyurmuş olalım, herkes hesabını ona göre yapsın.